

Sygn. akt II Ca 542/11

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2013r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący- Sędzia SO Wojciech Wójcik

Sędzia SO Urszula Kubowska-Pieniążek (spr.) Sędzia SO Katarzyna Wręczycka

Protokolant: Elżbieta Biała

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2013r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z wniosku J. K. (1)

przy udziale I. K., B. C., J. Z., (...) Sp. z o.o. w W., Skarbu Państwa - Wojewody (...), (...) Sp. z o.o. w S., Syndyka masy upadłości Fabryki (...) Sp. z o.o. w S., (...) Sp. jawna (...) w W., PPHU (...) Sp. z o.o. we W., (...) Sp. z o.o. w R., (...) S.A. w K., Gminy W., (...) S.A. we W.

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji uczestniczki postępowania I. K.

od postanowienia Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu

z dnia 2 listopada 2010r.

sygn. akt I Ns 412/08

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie I w ten sposób, że wartość opisanej w nim nieruchomości lokalowej określić na kwotę 254000,00 zł (dwieście pięćdziesiąt cztery tysiące złotych); zmienić je także w punkcie IV poprzez obniżenie zasądzonej nim spłaty do kwoty 127000,00 zł (sto dwadzieścia siedem tysięcy złotych), nie naruszając orzeczenia o terminie spłaty i odsetkach ustawowych oraz w punkcie V w ten sposób, że zasądzić od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika kwotę 2541,50 zł tytułem rozliczenia wydatku z majątku osobistego wnioskodawcy na majątek wspólny;

II. apelację w pozostałym zakresie oddalić.

II Ca 542/11

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem wstępnym i częściowym Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu ustalił, że w skład majątku wspólnego I. K. i J. K. (1) wchodzi spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego we W. przy ul. (...) o powierzchni użytkowej 59,10 m², znajdującego się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej (...) we W., dla którego Sąd Rejonowy dla Wrocławia - Krzyków Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 322.000,- zł (trzysta dwadzieścia dwa tysiące złotych), po drugie ustalił również,

że udziały I. K. i J. K. (1) w ich majątku wspólnym są równe, a następnie dokonał częściowego podziału majątku wspólnego I. K. i J. K. (1) w ten sposób, że spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego opisanego w punkcie I przyznał wnioskodawcy J. K. (1) i zasądził od wnioskodawcy J. K. (1) na rzecz uczestniczki postępowania I. K. kwotę 161.000,- zł (sto sześćdziesiąt jeden tysięcy złotych) tytułem spłaty jej udziału w majątku wspólnym, płatną w terminie 6 miesięcy od dnia prawomocności postanowienia wstępnego i częściowego wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w zapłacie. Orzekł także o nakładach i wydatkach jakie poniosły strony, a związanych ze składnikiem majątkowym opisanym w punkcie I zaskarżonego postanowienia. Mianowicie: zasądził od uczestniczki postępowania I. K. na rzecz wnioskodawcy J. K. (1) kwotę 3.226,60 zł (trzy tysiące dwieście dwadzieścia sześć złotych sześćdziesiąt groszy) tytułem rozliczenia nakładu poczynionego z majątku osobistego wnioskodawcy na majątek wspólny i kwotę zł 14.865,99 zł (czternaście tysięcy osiemset sześćdziesiąt pięć złotych dziewięćdziesiąt dziewięć groszy) tytułem rozliczenia wydatków ponoszonych przez wnioskodawcę na majątek wspólny po ustaniu wspólności majątkowej stron oraz oddalił wniosek wnioskodawcy J. K. (1) o zasądzenie od uczestniczki postępowania I. K. na jego rzecz kwoty 28.000,- zł tytułem wynagrodzenia za wyłączne korzystanie ze spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego opisanego w punkcie I. Nadto nakazał uczestniczkę postępowania I. K., aby wydała wnioskodawcy J. K. (1) lokal mieszkalny opisany w punkcie I w terminie 6 miesięcy od dnia prawomocności postanowienia wstępnego i częściowego i ostatecznie ustalił, że uczestniczkę postępowania I. K. nie przysługuje uprawnienie do otrzymania lokalu socjalnego.

Postanowienie to zapadło po dokonaniu przez sąd I instancji następujących ustaleń faktycznych:

Uczestniczka postępowania I. K. z domu W. i wnioskodawca J. K. (1) zawarli związek małżeński w dniu 29 września 1983 r. we W.. Z tego związku małżeńskiego mają dwoje pełnoletnich dzieci - P. K. urodzoną w (...)r. i I. K. urodzoną w (...) r.

W dniu 9 września 2002 roku I. K. złożyła pozew o rozwód z winy J. K. (1). Wyrokiem z dnia 5 maja 2004 roku Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział

XIII Cywilny - Rodzinny rozwiązał związek małżeński stron przez rozwód z winy J. K. (1) i nie orzekał o mieszkaniu stron ani o obowiązkach alimentacyjnych wobec dzieci. Od powyższego wyroku sądowego apelację w dniu 18 czerwca 2004 roku wniósł J. K. (1). Postanowieniem z dnia 16 listopada 2004r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu XIII Wydział Cywilny Rodzinny odrzucił apelację J. K. (1). W związku z tym wyrok rozwiązujący małżeństwo stron przez rozwód uprawomocnił się w dniu 31 stycznia 2005 r. W czasie trwania małżeństwa I. K. i J. K. (1) nie zawierali umów majątkowych małżeńskich. Nie doszło również do sądowej zmiany zakresu wspólności majątkowej małżeńskiej.

Przed zawarciem małżeństwa z uczestniczką wnioskodawca posiadał książeczkę mieszkaniową o numerze (...). W 1979 roku wnioskodawca zgromadził na tej książeczce pełny wkład w wysokości 35.000 starych zł. W dniu 11 grudnia 1984 roku wnioskodawca złożył wniosek o likwidację książeczki mieszkaniowej i przekazanie środków na niej zgromadzonych na konto Spółdzielni Mieszkaniowej (...).

W dniu 14 grudnia 1984 r. wnioskodawca J. K. (1) otrzymał przydział na warunkach lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego nr (...) w budynku przy ulicy (...) we W. o powierzchni użytkowej 53,6 m². W dniu przydziału, wymagany wkład mieszkaniowy na lokal mieszkalny przy ulicy (...) wynosił 48.240 starych zł. Kwota 42.600 starych zł. wpłacona na ten cel pochodziła z likwidacji książeczki mieszkaniowej wnioskodawcy. Pozostała kwota w wysokości 5.640 starych zł została uregulowana ze środków własnych stron. Wkład budowlany wynosił natomiast wówczas 1.929.600,- starych złotych.

W dniu 10 października 1989 roku wnioskodawca złożył w Spółdzielni Mieszkaniowej (...) we W. wniosek o przekształcenie spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego przy ulicy (...) we W. na prawo własnościowe. W dniu 24 października 1989 roku zarząd spółdzielni wyraził zgodę na to przekształcenie. Wymagany wkład budowlany wynosił wówczas 2.572.511,- starych zł. Strony dokonały wpłaty własnej na poczet wymaganego wkładu budowlanego w wysokości 1.733.222 starych zł, zaliczono im kwotę 67.536,- starych zł z wkładu

mieszkaniowego, zaś kwota 771.753,- zł. została stronom umorzona. W dniu 31 stycznia 1990 roku wnioskodawca otrzymał przydział spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego przy ulicy (...) we W..

Od dnia 1 października 1997 r. dla spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego przy ulicy (...) we W. Sąd Rejonowy dla Wrocławia Krzyków Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...) z wpisem w dziale II na rzecz J. K. (1) i I. K. na prawach wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej.

Lokal mieszkalny przy ulicy (...) we W. wchodzi aktualnie w skład zasobów Spółdzielni Mieszkaniowej (...) we W.. Mieszkanie stron składa się obecnie z 3 pokoi, kuchni, łazienki z w.c. i przedpokojem. Powierzchnia użytkowa lokalu do 1987 roku wynosiła 53,60 m² i taka też powierzchnia została ujawniona w księdze wieczystej. W 1987 roku strony za zgodą Spółdzielni powiększyły powierzchnię użytkową lokalu do 59,10 m² ze względu na zabudowę loggi. Od tej większej powierzchni Spółdzielnia pobiera czynsz.

Stan techniczny lokalu przy ulicy (...) we W. w dniu 31 stycznia 2005 r. przedstawiał się następująco: w pokojach: w największym pokoju i w pokoju mniejszym - posadzka z płytek ceramicznych, w trzecim pokoju posadzka cementowa

wyłożona wykładziną rulonową PCV, tynki na ścianach i sufitach cementowo - wapienne, okna drewniane, zespolone, drzwi pływające; w kuchni: posadzka z płytek ceramicznych, zlewozmywak dwukomorowy z blachy emaliowanej, kuchenka gazowa czteropalmowa, ściany w części obłożone płytkami ceramicznymi; w łazience: posadzka z płytek ceramicznych, narożna kabina natryskowa, miska ustępowa z dolnopłukiem, umywalka, ściany do wysokości 2,2 metra obłożone płytkami ceramicznymi; w przedpokojem: posadzka z płytek ceramicznych, ściany i sufit z tynkami cementowo - wapiennymi, drzwi wejściowe do lokalu drewniane, pływające. Wartość rynkowa spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku przy ulicy (...) we W. przy uwzględnieniu opisanego stanu z dnia 31 stycznia 2005 r. i aktualnych cen rynkowych wynosi 322.000,- zł dla powierzchni rzeczywistej 59,10 m² oraz 292.000,- zł dla powierzchni ujawnionej w księdze wieczystej (...) m².

Początkowo w lokalu mieszkalnym przy ulicy (...) we W. mieszkał wnioskodawca wraz z uczestniczką oraz córkami P. K. i I. K.. Relacje małżonków w pierwszym okresie pożycia układały się poprawnie. Wnioskodawca miał dwoje dzieci z pierwszego małżeństwa urodzone w (...) r. i (...) r., na które w trakcie związku z uczestniczką uiszczal alimenty i wpłacał pieniądze na założone dla nich książeczki mieszkaniowe.

Wnioskodawca J. K. (1) w okresie od 1972 roku do 1990 roku pracował w (...) na stanowisku monter konstrukcji żelbetowych, brygadzysta, przy czym w latach 1984 - 1986 wnioskodawca był na kontrakcie w Niemczech. W 1992 roku strony założyły' wspólnie firmę Usługi (...). W 1988 r. wnioskodawca zaczął regularnie wyjeżdżać do pracy w Niemczech, gdzie z przerwami podejmował zatrudnienie do 2002 r. Wnioskodawca w Niemczech pracował jako cieśla i wykonywał różnego rodzaju prace budowlane. Wnioskodawca odwiedzał rodzinę w kraju i przekazywał środki na jej utrzymanie. Wzajemne stosunki stron uległy pogorszeniu około połowy lat 90-tych, kiedy to wnioskodawca zaczął rzadziej przyjeżdżać do kraju i przekazywać uczestniczce mniejsze środki finansowe na potrzeby rodziny. Wnioskodawca zaczął mieć też problemy z alkoholem, o co uczestniczka miała do niego pretensje. Wnioskodawca w okresie od dnia 4 marca 2002 roku do 7 sierpnia 2002 roku przebywał w areszcie śledczym. Wnioskodawca został zatrzymany na granicy podczas powrotu z Niemiec do Polski. Po wyjściu z aresztu wnioskodawca wyjechał do rodziny do K., gdzie zamieszkiwał najpierw u brata, a później u siostry. Wówczas przestał całkowicie łożyć na potrzeby rodziny. W 2002 roku wnioskodawca uległ wypadkowi, na skutek którego w latach 2003 - 2004 otrzymywał pomoc z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w formie zasiłków celowych, zasiłków stałych wyrównawczych dla osoby samotnej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub inwalidztwa oraz zasiłku okresowego z powodu niepełnosprawności i bezrobocia. W okresie od 2 listopada 2004 r. do 2008 r. wnioskodawca był zarejestrowany w PUP w K. jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku. W okresie tym wnioskodawca podejmował prace dorywcze u znajomego J. K. (2) zamieszkałego w B.. Wnioskodawca do lokalu mieszkalnego przy ulicy (...) we W. powrócił dopiero w sierpniu 2008r.

Uczestniczka postępowania I. K. do 1988 roku pracowała w firmie (...) jako pomoc asystenta - projektanta instalacji sanitarnych, z tym, że po urodzeniu dzieci przebywała na urloпах wychowawczych. Następnie uczestniczka podjęła zatrudnienie w (...), gdzie pracowała przez okres około pół roku. Następnie uczestniczka przez 6 lat pracowała w firmie (...) na stanowisku szefa działu sprzedaży. Podczas zatrudnienia w firmie (...), w 1989 r. uczestniczka otworzyła własną działalność gospodarczą działającą pod nazwą (...) w zakresie wykonawstwa i

dystrybucji tynków gipsowych. W prowadzeniu tej działalności uczestnicze pomagał wnioskodawca. W 1997 roku uczestniczka założyła także spółkę cywilną z R. Ł., zajmującą się sprzedażą hurtową materiałów budowlanych. Spółka ta istniała do 2002 roku. Działalność ta nie przynosiła zysków, a wygenerowała liczne zadłużenia, na skutek czego kolejni wierzyciele wszczynali przeciwko uczestnicze postępowania egzekucyjne. Z kolei działalność firmy (...) uczestniczka zawiesiła w 2003 r., również z uwagi na brak dochodów i od tego czasu do chwili obecnej uczestniczka nie była nigdzie formalnie zatrudniona.

W trakcie trwania małżeństwa stron prowadzeniem gospodarstwa domowego i wychowaniem dzieci zajmowała się głównie uczestniczka I. K., z racji częstych pobytów wnioskodawcy za granicą. Wszelkie wydatki na mieszkanie i utrzymanie były regulowane z dochodów obojga małżonków.

W trakcie trwania małżeństwa stron uczestniczka nie występowała przeciwko wnioskodawcy o zasądzenie alimentów na rzecz dzieci. Uczyniła to dopiero w toku wytoczonego w dniu 9 września 2002 r. procesu o rozwód. Postanowieniem z dnia 15 kwietnia 2003 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział XIII Cywilny Rodzinny w sprawie o sygn. akt XIII RC 2263/02 zobowiązał wnioskodawcę do zaspokajania potrzeb rodziny przez czas trwania postępowania poprzez łożenie na utrzymanie małoletniej córki P. K. kwot po 350,- zł miesięcznie poczynając od dnia 13 listopada 2002 r., płatnych do rąk uczestniczki I. K.. Również w 2002 r. pełnoletnia córka stron I. K. wystąpiła przeciwko ojcu z powództwem o zasądzenie alimentów, które Sąd Rejonowy dla Wrocławia - Fabrycznej we Wrocławiu wyrokiem z dnia 30 czerwca 2003r. w sprawie o sygn. akt R III C 1206/02 ustalił na poziomie 500,- zł miesięcznie w okresie od 10 września 2002 r. do 22 grudnia 2002 r., 80,- zł miesięcznie w okresie od 23 grudnia 2002 r. do 30 kwietnia 2003 r. i 100,- zł miesięcznie począwszy od dnia 1 maja 2003r. Obowiązek alimentacyjny wnioskodawcy wobec I. K. ustał z dniem 10 sierpnia 2003r. na mocy wyroku zaocznego Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Fabrycznej we Wrocławiu z dnia 14 czerwca 2004 r. w sprawie o sygn. akt R III C 116/04.

W dniu 31 marca 2006 roku Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) we W. wezwała I. K. i J. K. (1) do zapłaty kwoty 4.916,25 zł. z tytułu zaległych opłat za czynsz w terminie siedmiu dni od doręczenia wezwania. Mimo osobistego odebrania powyższego wezwania, strony nie uregulowały zaległych zobowiązań czynszowych. Wobec tego w dniu 4 maja 2006 roku Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) wniosła do Sądu Rejonowego dla Wrocławia Fabrycznej XI Wydziału Grodzkiego pozew przeciwko I. K. i J. K. (1) o solidarną zapłatę kwoty 4.916,25 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabrycznej XI Wydział Grodzki w dniu 26 czerwca 2006r. w sprawie o sygn. akt XI Nc 3145/06 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zasądając od I. K. i J. K. (1) solidarnie na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) we W. kwotę 4.916,25 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 4 maja 2006r. do dnia zapłaty oraz kwotą 100,- zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Od powyższego nakazu zapłaty przeciw wniósł wnioskodawca J. K. (1). Następnie jednak wnioskodawca w toku procesu spłacił całą kwotę objętą nakazem zapłaty, wobec czego Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) cofnęła pozew z zrzeczeniem się roszczenia. Postanowieniem z dnia 25 maja 2007r., w sprawie o sygn. akt XI Cupr 841/06 Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabrycznej XI Wydział Grodzki umorzył to postępowanie.

Po ustaniu wspólności majątkowej stron, koszty utrzymania lokalu przy ul. (...) we W. ponosił w przeważającej części wnioskodawca J. K. (1). Sporadycznie opłaty te regulowała też uczestniczka I. K..

Od lutego do grudnia 2005 roku wnioskodawca wpłacił na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) łączną kwotę 2.320,- zł tytułem opłat czynszowych za w/w lokal stron, a uczestniczka nie dokonała żadnych wpłat. Łączne naliczenia Spółdzielni z tego tytułu od lutego do grudnia 2005 roku wyniosły 2.699,98 zł., z czego 2.311,55 zł stanowiły tzw. składniki stałe czynszu tj. naliczane od powierzchni lokalu, niezależnie od ilości osób nim zamieszkujących,

w tym opłata za eksploatację, opłata za teren, centralne ogrzewanie, fundusz remontowy, antena, prąd i podatek od nieruchomości, a 388,43 zł stanowiły tzw. składniki zmienne czynszu tj. naliczane w zależności od ilości osób zamieszkujących w lokalu, w tym opłaty za wywóz śmieci i gaz oraz rozliczenie wody.

W 2006 roku wnioskodawca wpłacił na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) łączną kwotę 2.450,- zł tytułem opłat czynszowych za w/w lokal stron, a uczestniczka nie dokonała żadnych wpłat. Łączne naliczenia Spółdzielni z tego tytułu za rok 2006 wyniosły

3.953.60 zł., z czego 2.720,73 zł stanowiły tzw. składniki stałe czynszu tj. naliczane od powierzchni lokalu, niezależnie od ilości osób nim zamieszkujących, w tym opłata za eksploatację, opłata za teren, centralne ogrzewanie, fundusz remontowy, antena, prąd i podatek od nieruchomości, a 1.232,87 zł stanowiły tzw. składniki zmienne czynszu tj. naliczane w zależności od ilości osób zamieszkujących w lokalu, w tym opłaty za wywóz śmieci i gaz oraz rozliczenie wody.

W 2007 roku wnioskodawca wpłacił na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) łączną kwotę 12.341,67 zł tytułem opłat czynszowych za w/w lokal stron, a uczestniczka nie dokonała żadnych wpłat. Łączne naliczenia Spółdzielni z tego tytułu za rok 2007 wyniosły

4.693.61 zł, z czego 3.241,50 zł stanowiły tzw. składniki stałe czynszu tj. naliczane od powierzchni lokalu, niezależnie od ilości osób nim zamieszkujących, w tym opłata za eksploatację, opłata za teren, centralne ogrzewanie, fundusz remontowy, antena, prąd i podatek od nieruchomości, a 1.452,11 zł stanowiły tzw. składniki zmienne czynszu tj. naliczane w zależności od ilości osób zamieszkujących w lokalu, w tym opłaty za wywóz śmieci i gaz oraz rozliczenie wody. Nadpłata wnioskodawcy ponad uiszczony czynsz za 2007 rok w wysokości 7.648,06 zł została zaliczona w całości na poczet zadłużenia czynszowego stron wynikającego m.in. z nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z 26 czerwca 2006r. w sprawie o sygn. akt XI Nc 3145/06.

W okresie od stycznia do lipca 2008 roku wnioskodawca wpłacił na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) łączną kwotę 3.663,- zł tytułem opłat czynszowych za w/w lokal stron, a uczestniczka nie dokonała żadnych wpłat. Łączne naliczenia Spółdzielni z tego tytułu w tym okresie wyniosły 3.435,85 zł, z czego 2.180,55 zł stanowiły tzw. składniki stałe czynszu tj. naliczane od powierzchni lokalu, niezależnie od ilości osób nim zamieszkujących, w tym opłata za eksploatację, opłata za teren, centralne ogrzewanie, fundusz remontowy, antena, prąd i podatek od nieruchomości, a 1.255,30 zł stanowiły tzw. składniki zmienne czynszu tj. naliczane w zależności od ilości osób zamieszkujących w lokalu, w tym opłaty za wywóz śmieci i gaz oraz rozliczenie wody.

W okresie od sierpnia do grudnia 2008 r. wnioskodawca wpłacił na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) łączną kwotę 1.612,29 zł, a uczestniczka kwotę 470,- zł tytułem opłat czynszowych za w/w lokal stron. Łączne naliczenia Spółdzielni z tego tytułu w tym okresie wyniosły 2.624,29 zł.

W 2009 roku wnioskodawca wpłacił na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) łączną kwotę 6.047,97 zł, a uczestniczka kwotę 455,71 zł tytułem opłat czynszowych za w/w lokal stron. Łączne naliczenia Spółdzielni z tego tytułu w 2009 roku wyniosły 6.469,80 zł.

W okresie od stycznia do września 2010 roku wnioskodawca wpłacił na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) łączną kwotę 2.473,29 zł tytułem opłat czynszowych za w/w lokal stron, a uczestniczka nie dokonała żadnych wpłat, tytułem opłat czynszowych za w/w lokal. Łączne naliczenia Spółdzielni z tego tytułu w tym okresie wyniosły 4.887,99 zł.

Na dzień 30 listopada 2009r. stan zaległości opłatach czynszowych za lokal mieszkalny stron wynosił 1.127,54 zł. W dniu 9 czerwca 2010 roku Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) skierowała do stron wezwanie do zapłaty kwoty 2.075,76

zł tytułem zaległości w opłatach za używanie lokalu mieszkalnego przy ulicy (...) we W. za okres od 1 czerwca 2009 r. do 31 maja 2010 r. wraz z odsetkami i kosztami.

W chwili obecnej w mieszkaniu przy ulicy (...) we W. mieszkają strony J. K. (1) i I. K. wraz z córką P. K.. Strony nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego. Córka stron I. K. aktualnie studiuje i pracuje w L..

Wnioskodawca J. K. (1) ma w chwili obecnej 60 lat. W okresie od 4 sierpnia 2008 r. do 31 października 2010 roku wnioskodawca pracował w firmie (...) S.A. na stanowisku cieśli, osiągając miesięcznie wynagrodzenie w wysokości około 2.000,- zł do 2.200,- zł. netto. Pod koniec sierpnia 2010 r. wnioskodawca uległ wypadkowi na rowerze i od tego momentu przebywał na zwolnieniu lekarskim. Wnioskodawca nie planuje już powrotu do pracy, gdyż chce przejść na emeryturę. Wnioskodawca nie ma innych źródeł dochodów. Poza lokalem przy ulicy (...) we W. wnioskodawca nie ma innych mieszkań i nieruchomości w kraju. Wnioskodawca nie choruje przewlekle, nie pobiera renty, nie jest osobą niepełnosprawną ani ubezwłasnowolnioną.

Uczestniczka postępowania I. K. ma w chwili obecnej 49 lat. Uczestniczka prowadzenie własnej działalności gospodarczej zawiesiła w 2003 r. i od tego czasu nie była nigdzie zatrudniona, ale też nie zarejestrowała się jako osoba bezrobotna. Od około półtora roku uczestniczka nie odprowadza sobie żadnych składek na ubezpieczenie społeczne. W chwili obecnej uczestniczka zajmuje się pośrednictwem w obrocie nieruchomościami jako pełnomocnik w firmie należącej do córki I. K., w której uczestniczka również nie jest formalnie zatrudniona. Dochodami z firmy córki uczestniczka dzieli się z nią na podstawie ustnej umowy tj. ma otrzymywać 1% prowizji od każdej sfinalizowanej transakcji. W 2009 r. i 2010 r. uczestniczka nie sprzedała żadnej nieruchomości i w związku z tym nie osiągnęła żadnego dochodu. Uczestniczka nie ma żadnych źródeł stałych dochodów. Siebie i córkę P. K., która aktualnie również pozostaje bez pracy, uczestniczka utrzymuje ze sporadycznych wpłat ze strony jej własnych dłużników z okresu prowadzonej działalności gospodarczej. Poza lokalem przy ulicy (...) we W. uczestniczka nie ma innych mieszkań i nieruchomości. Uczestniczka nie choruje przewlekle, nie pobiera renty ani emerytury, nie jest osobą niepełnosprawną ani ubezwłasnowolnioną, nie korzysta z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Przeciwko uczestniczce postępowania I. K. nadal toczy się szereg postępowań egzekucyjnych mających na celu wyegzekwowanie należności jej wierzycieli powstałych w okresie i w związku z prowadzoną z (...) spółką cywilną - Hurtownią (...). Przy tym egzekucje z wniosków (...) P.U.H. sp. z o.o. z siedzibą w W., Fabryki (...) sp. z o.o. w S., (...) sp. z o.o. w S., Skarbu Państwa - Wojewody (...), D. sp. j. S. S. w W., P.P.H.U. (...) sp. z o.o. we W., B. C., (...) sp. z o.o. w R.,

(...) S.A. Biuro Handlowe we W., J. Z. oraz (...) S.A. w K. skierowane zostały między innymi do udziału uczestniczki w wysokości ¹A części w spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego we W. przy ulicy (...). Wyznaczone dwa terminy licytacji tego udziału nie doszły do skutku z powodu braku licytantów.

W postępowaniu apelacyjnym dopuszczono i przeprowadzono dowód z uzupełniającej opinii biegłego, której celem była aktualizacja operatu szacunkowego z dnia 28 września 2009r wobec upływu okresu 12 miesięcy od poprzedniego szacowania nieruchomości stron. Biegły w opinii aktualizującej stwierdził, że spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego przy ul. (...) przedstawia wartość rynkową 254 000zł przy przyjęciu powierzchni 59,10 m² i 230 000zł przy przyjęciu, że powierzchnia lokalu wynosi 53,60 m² czyli przed zabudową i potrzymał tą opinię po wniesieniu do niej przez uczestniczkę postępowania zastrzeżeń

/dowód: opinia biegłego J. K. (3) z dnia 20 listopada 2012r i pisemne ustosunkowanie się do zarzutów z dnia 5 kwietnia 2013r /

Od postanowienia tego apelację wniosła uczestniczka postępowania. Zaskarżyła je w całości i zarzuciła:

-naruszenie prawa materialnego tj. art. 41 krio w dawnym i nowym brzmieniu przez nietrafne ustalenie, a także brak rozważenia okoliczności odpowiedzialności wnioskodawcy za zobowiązania składającej apelację będące przedmiotem prowadzonego postępowania egzekucyjnego;

-naruszenie przepisów postępowania cywilnego, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia, w szczególności naruszenie art. 317kpc i 318kpc w zw. z art. 361kpc przez niezasadne wydanie postanowienia wstępnego i częściowego mimo braku podstaw do wydania takiego orzeczenia, w sytuacji gdy należało wydać orzeczenie rozstrzygające całościowo o istocie sprawy, a także naruszenie art. 233§1kpc w zw. z art.13§2kpc w zw. z art.328§2kpc i art.361kpc przez brak należytego rozważenia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, co doprowadziło do nietrafnych ustaleń odnośnie wartości majątku dorobkowego, również nakładów na majątek dorobkowy, a także brak rozważenia i omówienia przy rozważaniu sprawy i uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia wszystkich okoliczności istotnych dla rozpoznania sprawy.

Wskazując na powyższe zarzuty uczestniczka postępowania domagała się uchylenia zaskarżonego postanowienia.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelacja uczestniczki jedynie w części okazała się uzasadniona, a mianowicie o tyle o ile kwestionowała ona wartość nieruchomości lokalowej stanowiącej dorobek stron. Na trafność apelacji -co wypada podkreślić- nie tyle wpłynęły błędnie sformułowane zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego, którymi sąd odwoławczy jest związany, ile wpływ czasu od wydania ostatniej opinii przez biegłego do dnia orzekania przez sąd II instancji.

Zgodnie z art. 156 ust.3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r o gospodarce nieruchomościami / tekst jednolity DZ. U. Nr 102 poz.651 ze zm. z 2010r/operat szacunkowy może być wykorzystywany przez okres 12 miesięcy od dnia jego sporządzenia. Okres ten, między innymi z powodu trudności w prawidłowym zawiadomieniu wszystkich uczestników postępowania, w postępowaniu apelacyjnym upłynął i stało się konieczne ponowne opracowanie operatu szacunkowego, także i z tej przyczyny, o czym wspomniano na wstępie, że uczestniczka postępowania kwestionowała w samodzielnie sporządzonej apelacji wartość lokalu mieszkalnego wskazywanego jako wartość majątku dorobkowego. Konieczność aktualizacji opinii / operatu szacunkowego/ w takiej sytuacji wynika wprost z postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2010r /V CSK 13/10/. Jest przy tym oczywiste, że z mocy art.684kpc, do którego to przepisu odsyłają art.46krio i 1035kc powinno się ustalenie wartości składników majątkowych będących przedmiotem podziału obciąża sąd II instancji, który uwzględni wpływ czasu i zmianę wartości tychże do czasu zamknięcia rozprawy w postępowaniu odwoławczym. Przeprowadzona z tego względu, a także z uwagi na zarzuty uczestniczki postępowania, opinia aktualizująca wartość lokalu mieszkalnego położonego we W. przy ul. (...) wskazywała na zmianę wartości z przyjętej przez sąd I instancji z kwoty 322 000zł na kwotę 254 000zł. Opinia aktualizująca biegłego - podobnie jak poprzednie- odpowiada wymogom stawianym tego rodzaju opracowaniom, jest rzetelna, zawiera logiczne uzasadnienie i z tych względów stanowiła podstawę ustalenia dla potrzeb rozstrzygnięcia sprawy w tym zakresie wartości rynkowej dzielonego prawa. Zarzuty uczestniczki postępowania i jej stanowisko zmierzające do „wyciągnięcia średniej” z poprzedniej opinii i opinii aktualizującej zmierzały w istocie do odwrócenia, przynajmniej po części, niekorzystnego skutku jakie w odniesieniu do wyceny wartości rynkowej lokalu przyniosło stanowisko uczestniczki postępowania. Jednak wobec stanowczości opinii biegłego sąd II instancji nie dostrzega prawnej możliwości dokonania innej niż przyjął to biegły wyceny wartości rynkowej opisanego w punkcie I zaskarżonego postanowienia nieruchomości lokalowej.

W konsekwencji powyższego stanowiska zmianie musiał ulec punkt I zaskarżonego postanowienia w wyżej wskazanym zakresie, a dalszą -równie- oczywistą -w świetle uregulowania zawartego w art. 212§2kc- konsekwencją zmiany wartości dzielonego prawa jest orzeczenie w przedmiocie spłaty należnej uczestniczce postępowania. Skoro ostatecznie wartości spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego opisanego w punkcie I zaskarżonego postanowienia wyniosła 254 000zł to należna uczestniczce postępowania spłata połowy wartości tego prawa to kwota 127 000zł co skutkowało zmianą punktu IV zaskarżonego postanowienia, bez potrzeby ingerencji w

określony tym punktem orzeczenia termin spłaty i odsetki ustawowe jako orzeczone prawidłowo, z uwzględnieniem wszelkich okoliczności sprawy.

Ustalona w postępowaniu apelacyjnym zmiana wartości spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego położonego we W. przy ul. (...) ma jeszcze i ten skutek że prawidłowo co do zasady i przyjętego sposobu / także w zakresie przyjęcia jako podstawy powierzchni lokalu mieszkalnego przed jego powiększeniem/wyliczenia kwoty wydatku jaki poniósł wnioskodawca ze swego majątku osobistego na majątek wspólny policzona została przez Sąd Okręgowy od kwoty 230 000zł. Zatem 2,21% od kwoty 230 000zł stanowi 5083zł, a połowa to kwota 2541,50 zł i zaskarżone postanowienie w punkcie V podlegało zmianie w takim zakresie. Na marginesie jedynie wypada zauważyć, że w postępowaniu nieprocesowym zasada wyrażona w treści art. 384kpc nie wiąże sądu o ile zmiana dotyczy istoty rozstrzygnięcia / np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2003rIV CKN 1961/00/.

W pozostałej części apelacja pozostaje całkowicie bezzasadna. Kwestionując wydanie postanowienia wstępnego i częściowego w zasadzie skarżąca nie odnosi się do przyczyn wydania takiego orzeczenia ani też nie kwestionuje dopuszczalności wydania postanowienia wstępnego i częściowego ograniczając swe zarzuty do tego, że wydanie takiego orzeczenia naruszyło przepisy krio wskazane na wstępie apelacji. Na wstępie apelacji został wskazany przepis art. 41 krio, który reguluje odpowiedzialność małżonków za zobowiązania zaciągnięte przez jednego z nich. Przepis ten w brzmieniu nadanym mu ustawą z dnia 17 czerwca 2004r o zmianie ustawy kodeks rodzinny i opiekuńczy / Dz. U. Nr 117 poz.757/ w żadnym razie nie sprzeciwia się ani wydaniu postanowienia wstępnego ani częściowego. Nie mógł też zostać naruszony przez sąd I instancji gdyż w żadnym zakresie nie stanowił podstawy rozstrzygnięcia, zaś dopuszczalność wydania postanowienia wstępnego i zarazem częściowego została pozytywnie przesądzona w orzecznictwie / tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 grudnia 2008r I CSK 238/08/. Co więcej słusznym wydaje się wydanie postanowienia wstępnego i częściowego co do tych składników majątkowych, których przynależność do majątku wspólnego jest bezsporna, tak jak to miało miejsce w przypadku spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego położonego we W. przy ul. (...), a pozostawienie do dalszego postępowania rozstrzygnięcie w kwestiach spornych, między innymi długów zaciągniętych w trakcie trwania wspólności ustawowej. Dał temu wyraz sąd I instancji w końcowej części uzasadnienia zaskarżonego postanowienia i skarżąca oprócz wyrażenia swej opinii, że nie zgadza się z rozważaniami sądu w tej części nie podaje żadnych argumentów, z którymi ewentualnie można by się zgodzić bądź nie. Dlatego też akcentowane w apelacji nie rozważenie odpowiedzialności uczestników postępowania za długi jednego z nich, istnienie klauzuli wykonalności także przeciwko wnioskodawcy obejmującej zobowiązania powstałe w trakcie trwania wspólności to ustalanie tych okoliczności niewątpliwie nie było konieczne dla rozstrzygnięcia w materii dotyczącej przyznania składnika majątkowego podlegającego częściowemu podziałowi, jakkolwiek fakt i wysokość zadłużenia jakie obciąża uczestniczkę postępowania był brany pod uwagę przez Sąd Rejonowy gdy decydował komu dany składnik majątkowy powinien być przypaść. Jak się zdaje intencją apelującej było by sąd I instancji ustalił nie tylko kwotę zadłużenia ale i to kiedy poszczególne długi zostały zaciągnięte / w czasie trwania wspólności czy nie/czy wierzyciele uzyskali klauzulę wykonalności także przeciwko wnioskodawcy i dopiero wówczas rozstrzygnąć o tym komu przypadnie mieszkalnie. Taki pogląd nie może się ostać. Pomijając już to, że wypacza to sens wydania postanowienia częściowego co do bezspornych składników majątkowych to nawet ustalenie, że długi powstały w trakcie trwania małżeństwa stron i że zostały nadane w jakiejś części klauzule wykonalności tytułom egzekucyjnym wydanym przeciwko uczestniczce postępowania także przeciwko wnioskodawcy nie sprzeciwia się jeszcze zasadzie rozstrzygnięcia przyjętej przez sąd I instancji. Natomiast według skarżącej dopiero wówczas należałoby orzec o tym komu powinno przypaść mieszkanie ale rozumowanie to nie prowadzi do żadnego konstruktywnego wniosku. Co mianowicie wówczas miałyby decydować -zdaniem skarżącej- o tym komu lokal mieszkalny sąd I instancji powinien przyznać ilość nadanych klauzuli przeciwko wnioskodawcy czy tak jak przyjął Sąd Rejonowy fakt, że postawa wnioskodawcy zadecydowała, że ten składnik majątkowy nadal przynależy do majątku wspólnego i, że to on ma większe możliwości spłaty niż uczestniczka postępowania. Trafność decyzji sądu I instancji w tym zakresie nie budzi żadnych wątpliwości.

Dalsze zarzuty uczestniczki postępowania dotyczące nietrafnych ustaleń w zakresie zwrotu nakładów nie mogą zostać uwzględnione choćby z tego powodu, że sformułowane są w sposób ogólny i nie odnoszą się ani do szczegółowych

rozliczeń dokonanych przez sąd I instancji ani do dowodów zgromadzonych przez ten sąd , a stanowiących ich podstawę

szczegółowo także przedstawionych i omówionych w motywach pisemnych zaskarżonego postanowienia. Jakie nakłady na utrzymanie lokalu mieszkalnego poniósł wnioskodawca zostało przez Sąd Rejonowy wyliczone , wyliczenie to nie jest dotknięte żadnym błędem logicznym czy matematycznym , natomiast co do twierdzeń uczestniczki postępowania ,że i ona także płaciła za mieszkanie to wystarczy przypomnieć ,że rozliczeniu jeśli chodzi o wydatki i nakłady podlegają te ostatnie od czasu gdy pomiędzy stronami ustała wspólność majątkowa czyli od 31 stycznia 2005r/ art. 45§ par 1krio/. Powoływanie się zatem na wpłaty dokonywane od 2003 roku nie ma żadnego znaczenia , zaś te , udokumentowane- poczynione od ustania wspólności zostały prawidłowo policzone.

W pozostałym zakresie apelacja stanowi jedynie przedstawienie własnej oceny sytuacji życiowej w jakiej znalazły się strony , ich kariery zawodowej , roli jaka spełniały w małżeństwie i stopnia zaangażowania w jego status materialny. W żadnym razie ocena ta nie stanowi podstawy do dokonania zmiany trafnego - poza wyżej wskazanym zakresem- orzeczenia sądu I instancji , a twierdzenia ,że ocena materiału dowodowego nie była wszechstronna są nie tylko dowolne ale i bezpodstawne.

Nie znajdując zatem uzasadnionych podstaw do uwzględnienia dalszych zarzutów apelacji na podstawie art. 386§1kpc w związku z art. 13§ 2kpc orzeczono jak na wstępie.